

Załącznik do uchwały nr 3984/IV/13
Zarządu Województwa Dolnośląskiego
z dnia 23.04.2013 roku

DOLNOŚLĄSKI
REGIONALNY PLAN DZIAŁAŃ
NA RZECZ ZATRUDNIENIA
NA 2013 ROK

Wrocław, kwiecień 2013

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	3
ROZDZIAŁ 1 Zmiany na dolnośląskim rynku pracy w 2012 roku	5
ROZDZIAŁ 2 Cele polityki rynku pracy, priorytety, działania i zadania na rzecz zatrudnienia na 2013 rok	24
ROZDZIAŁ 3 Źródła finansowania zadań ujętych w Dolnośląskim Regionalnym Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2013 rok	28
ROZDZIAŁ 4 Partnerstwo w realizacji regionalnego planu działań oraz monitorowanie realizowanych zadań	30

ZAŁĄCZNIKI

ZAŁĄCZNIK 1: Podstawowe zadania /projekty/ zgłoszone do realizacji w ramach Dolnośląskiego Regionalnego Planu Działań na Rzecz zatrudnienia na 2013 rok.

ZAŁĄCZNIK 2: Struktura bezrobotnych w województwie dolnośląskim na tle struktury w kraju.

ZAŁĄCZNIK 3: Zarejestrowani bezrobotni w wojew. dolnośląskim według podregionów powiatów w okresie grudzień 2011 - grudzień 2012.

ZAŁĄCZNIK 4: Stopa bezrobocia w woj. dolnośląskim według podregionów i powiatów w okresie grudzień 2011 - grudzień 2012.

ZAŁĄCZNIK 5: Udział osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych.

ZAŁĄCZNIK 6: Bezrobotni objęci subsydiowanymi programami rynku pracy w województwie dolnośląskim w latach 2011-2012.

ZAŁĄCZNIK 7: Stopa bezrobocia w województwie dolnośląskim w układzie powiatów – stan na 31.12. 2012.

ZAŁĄCZNIK 8: Liczba bezrobotnych w województwie dolnośląskim w układzie powiatów – stan na 31.12.2012 w tys. osób.

WPROWADZENIE

Dolnośląski Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2013 rok, zgodnie z art.3 ust.4 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy przygotowuje corocznie Samorząd Województwa, na podstawie Krajowego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia, uwzględniając strategię rozwoju województwa oraz strategię wojewódzką w zakresie polityki społecznej.

Plan ten określa w szczególności najistotniejsze działania i zadania jakie są i będą podejmowane w regionie w obszarze rynku pracy, wynikające z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, a także określa priorytetowe grupy bezrobotnych i innych osób wymagających wsparcia na tym rynku. Określa także najistotniejsze działania jakie będą podejmowane na terenie województwa w obszarze rynku pracy, które wykraczają poza standardowe usługi i zadania wynikające z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Krajowy Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na lata 2012-2014 odwołuje się do Europejskiej Strategii Zatrudnienia oraz krajowych dokumentów strategicznych, a w szczególności do Krajowego Programu Reform na rzecz realizacji strategii Europa 2020.

Strategia „Europa 2020” ogniskuje się wokół trzech powiązanych ze sobą priorytetów:

1. Rozwój inteligentny /rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji/,
2. Rozwój zrównoważony /wspieranie gospodarki efektywnej korzystającej z zasobów, bardziej konkurencyjnej/,
3. Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu / wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną/.

Krajowy Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia stanowi punkt wyjścia do poszukiwania nowych, bardziej sprawnych, skutecznych i efektywnych instrumentów i rozwiązań w zakresie zarządzania rynkiem pracy. Przewiduje on również większe zaangażowanie partnerów społecznych w realizację polityki rynku pracy oraz większe zaangażowanie podmiotów prywatnych w aktywizowanie i niesienie pomocy bezrobotnym.

Zgodnie z Krajowym Programem Reform na rzecz realizacji Strategii Europa 2020 budowa nowoczesnego rynku pracy sprzyjającego wzrostowi gospodarczemu musi podążać w kierunku wzmocnienia wszystkich elementów modelu flexicurity, przy czym głównym priorytetem powinno być sprostanie wyzwaniom związanym z przemianami demograficznymi jakie ujawnią się w przeciągu kilku najbliższych lat poprzez działania służące zwiększaniu zatrudnienia. Program podkreśla potrzebę działań prowadzących do aktywizacji tych grup społecznych, które do tej pory nadal w niewystarczającym stopniu były obecne na rynku pracy - młodzież, kobiety, osoby powyżej 50 roku życia, osoby niepełnosprawne oraz inne grupy pozostające w bierności zawodowej.

Wzrost zatrudnienia i podniesienie jego jakości stanowi również jeden z sześciu priorytetów Strategii Rozwoju Kraju 2007-2015, której głównym celem jest podniesienie poziomu i jakości życia mieszkańców Polski: poszczególnych obywateli i rodzin. W obszarze zatrudnienia cel ten ma być

realizowany poprzez tworzenie warunków sprzyjających przedsiębiorczości i zmniejszanie obciążeń pracodawców, upowszechnienie elastycznych form zatrudnienia oraz wzrost mobilności zasobów pracy, inicjatywy na rzecz równości szans na rynku pracy, dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy, rozwijanie instytucji dialogu społecznego i wzmocnienie negocjacyjnego systemu stosunków między pracownikami i pracodawcami, poprawę bezpieczeństwa i warunków pracy, wzrost efektywności instytucjonalnej obsługi rynku pracy oraz prowadzenie racjonalnej polityki migracyjnej.

Wpisując się w strategiczne kierunki polityki rynku pracy określone w dokumentach Unii Europejskiej, jak również w dokumentach krajowych i regionalnych Dolnośląski Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2013 rok koncentruje się na tych priorytetach, których realizacja wpłynie pozytywnie na najważniejsze segmenty dolnośląskiego rynku pracy.

DRPD/Z na 2013 rok składa się z czterech rozdziałów.

Rozdział 1 – charakteryzuje sytuację na dolnośląskim rynku pracy oraz formułuje syntetyczną diagnozę stanu.

Rozdział 2 – określa podstawowe cele, priorytety, działania i planowane zadania jakie będą realizowane w 2013 roku w regionie na rzecz aktywnej polityki rynku pracy, w tym także określa najistotniejsze działania jakie będą podejmowane w obszarze rynku pracy.

Rozdział 3 – wskazuje główne źródła finansowania zgłoszonych przez partnerów zadań oraz informuje o wielkości środków finansowych na aktywizację bezrobotnych w 2013 roku.

Rozdział 4 – przedstawia sposób realizacji zgłoszonych zadań zawartych w Dolnośląskim Regionalnym Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2013 rok.

Integralną część dokumentu stanowi załącznik nr 1 zawierający zgłoszone przez instytucje i partnerów dolnośląskiego rynku pracy zadania do realizacji na rzecz zatrudnienia.

ROZDZIAŁ 1

ZMIANY NA DOLNOŚLĄSKIM RYNKU PRACY W 2012 ROKU

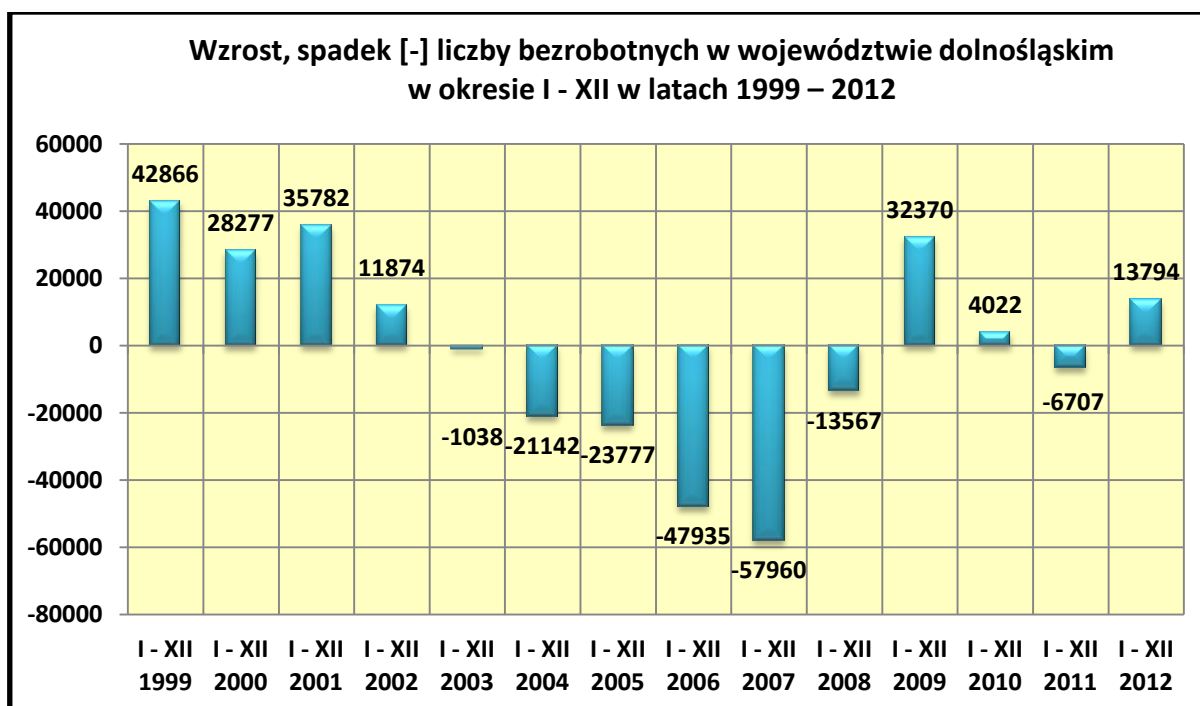
W okresie 12 miesięcy 2012 roku liczba zarejestrowanych bezrobotnych na Dolnym Śląsku wzrosła o 13794 osoby, natomiast w takim samym okresie w 2011 roku zanotowano spadek liczby bezrobotnych o 6707 osób.

Wzrost liczby bezrobotnych związany był ze spowolnieniem gospodarczym, a także był wynikiem znaczącego napływu bezrobotnych do rejestracji.

Napływ bezrobotnych w okresie dwunastu miesięcy 2012 r. był większy niż w analogicznym okresie roku ubiegłego i wynosił 218256 osób (w okresie styczeń - grudzień 2011 odnotowano napływ 209675 osób), natomiast odpływ w okresie I – XII 2012 roku w wysokości 204462 osób był o 11920 osób mniejszy niż w analogicznym okresie roku ubiegłego.

Dodać należy, że wzrost liczby bezrobotnych w okresie dwunastu miesięcy 2012 roku spowodowany był między innymi spadkiem zatrudnienia w przemyśle. Jak wynika z „Komunikatu o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa dolnośląskiego w grudniu 2012 r.” przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw nieznacznie zmniejszyło się w skali roku. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w grudniu 2012 r. ukształtowało się na poziomie 426,7 tys. osób, tj. niższym niż przed rokiem o 1,2% (wobec wzrostu o 2,2% w grudniu 2011 r.). Spadek przeciętnego zatrudnienia odnotowano w 9 sekcjach, w tym największy w pozostałej działalności usługowej (o 15,0%). Jedynie w 5 sekcjach zatrudnienie zwiększyło się, w tym najbardziej w informacji i komunikacji (o 11,5%).

W kraju przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw zmniejszyło się w skali roku o 0,5%. Wzrost, spadek [-] liczby bezrobotnych w województwie dolnośląskim w okresie styczeń – grudzień w latach 1999 – 2012 ilustruje poniższy wykres:

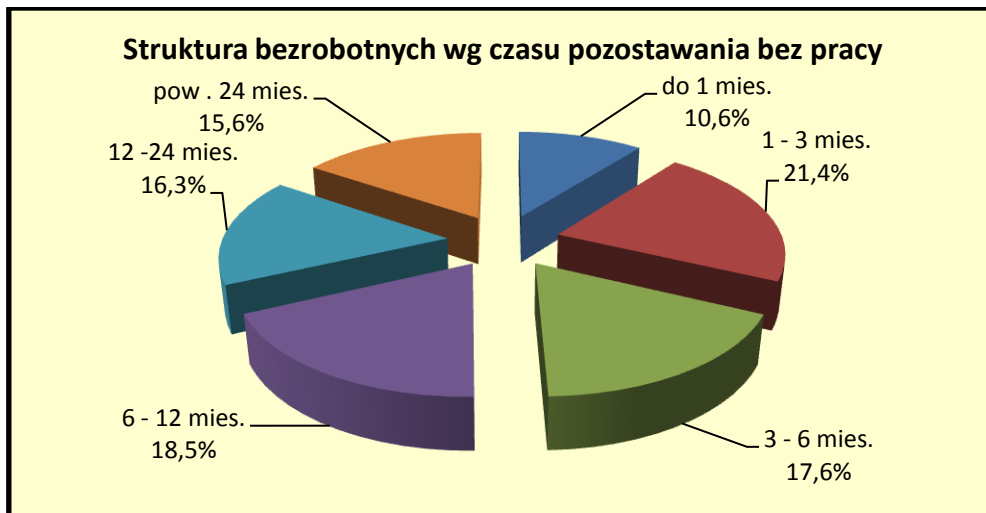

W 2012 roku, zanotowano następujące zmiany w strukturze bezrobotnych:

- O 13347 osób wzrosła liczba bezrobotnych poprzednio pracujących (*w analogicznym okresie 2011 roku spadła o 3620 osób*). Odsetek tej grupy bezrobotnych w ogólnej liczbie zarejestrowanych osób zwiększył się w okresie dwunastu miesięcy 2012 r. z 85,9% na koniec grudnia 2011 r. do 86,8% na koniec grudnia 2012 r.
- W okresie styczeń – grudzień 2012 roku zanotowano znacznie mniejszy wzrost liczby bezrobotnych kobiet niż mężczyzn. Populacja bezrobotnych mężczyzn zwiększyła się o 9892 osoby (*w okresie dwunastu miesięcy 2011 roku zanotowano spadek o 5382 osoby*), liczba bezrobotnych kobiet zwiększyła się o 3902 osoby (*w analogicznym okresie w 2011 roku odnotowano spadek o 1325 osób*). Odsetek bezrobotnych kobiet zmniejszył się w porównaniu do stanu na koniec grudnia 2011 o 2,2 punktu procentowego i wynosi 51,0% (*53,2% na koniec grudnia 2011 roku*).
Odsetek bezrobotnych mężczyzn zwiększył się w porównaniu do stanu na koniec grudnia 2011 analogicznie o 2.2 punktu procentowego i wynosi 49,0% (*46,8% na koniec grudnia 2011 roku*).
- Wzrosła liczba bezrobotnych zamieszkałych na obszarach wiejskich. W okresie dwunastu miesięcy 2012 r. populacja bezrobotnych zamieszkałych na wsi zwiększyła się o 4712 osób, natomiast w analogicznym okresie w roku 2011 zanotowano spadek o 1917 osób. Odsetek tej grupy bezrobotnych zmniejszył się z 35,7% na koniec grudnia 2011 r. do 35,6% *na koniec grudnia 2012 r.*
- Zanotowano wzrost liczby bezrobotnych zwolnionych z przyczyn zakładu pracy (*o 1477 osób*), podczas gdy w okresie styczeń – grudzień 2011 roku populacja tej grupy bezrobotnych wzrosła tylko o 528 osób. W powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się w bieżącym roku (napływ) 7158 bezrobotnych zwolnionych z przyczyn zakładu pracy – o 2250 osób więcej niż w okresie dwunastu miesięcy 2011 roku. Pracodawcy zgłosili w okresie od stycznia do grudnia 2012 roku do zwolnienia 5198 osób (*3782 osoby w okresie I – XII 2011 roku*), natomiast zwolnienia objęły 2618 pracowników (*2719 osób w okresie I – XII w roku 2011*).
- W porównaniu do grudnia 2011 roku w 28 powiatach odnotowano wzrost liczby zarejestrowanych bezrobotnych, w tym największy (*powyżej 500 osób*) w powiatach: wrocławskim grodzkim (*o 2829 osób*), świdnickim (*o 1432 osoby*), kłodzkim (*o 13201 osób*), wałbrzyskim (*o 1084 osoby*), wrocławskim ziemskim (*o 709 osób*), bolesławieckim (*o 581 osób*), trzebnickim (*o 530 osób*) oraz zgorzeleckim (*o 501 osób*). Najmniejszy wzrost liczby bezrobotnych w porównaniu do stanu na koniec roku ubiegłego (*o mniej niż 100 osób*) odnotowano w powiatach: jeleniogórskim ziemskim (*o 2 osoby*), polkowickim (*o 11 osób*) oraz złotoryjskim (*o 89 osób*). W powiecie lubańskim odnotowano spadek liczby bezrobotnych o 26 osób.

➤ **Struktura bezrobotnych wg czasu pozostawania bez pracy.**

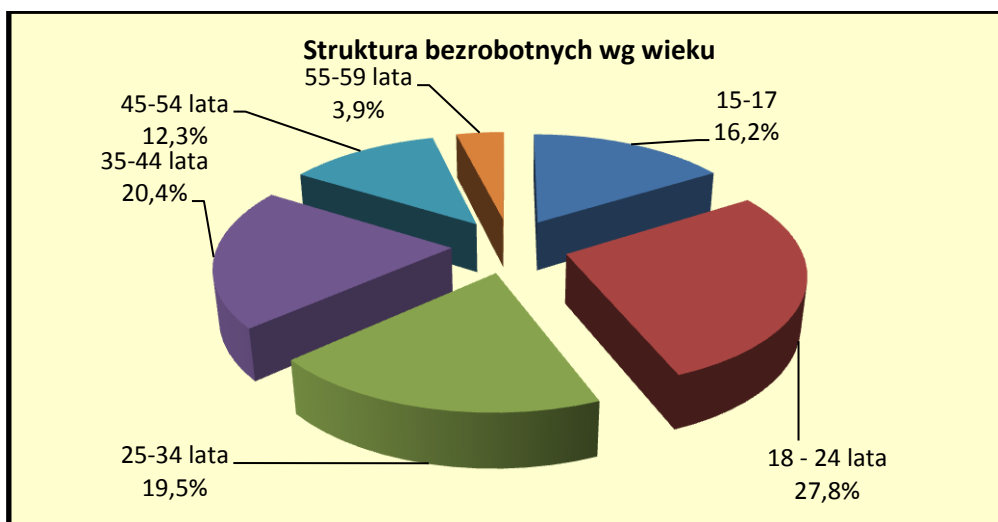
Najliczniejszą grupą bezrobotnych na koniec IV kwartału 2012 r. były osoby pozostające bez pracy od 1 do 3 miesięcy. Ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych to 21,4% (19,3% na koniec IV kw. 2011 r.). Osoby pozostające bez zatrudnienia przez okres od 6.do 12 miesięcy stanowiły na koniec IV kwartału 2012 r. 18,5% ogółu bezrobotnych (18,6% na koniec IV kwartału 2011 r.). Najmniej liczną grupę stanowiły osoby pozostające bez pracy do 1 miesiąca. Ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych to 10,6% (10,4%, na koniec IV kwartału 2011 r.). Strukturę bezrobotnych wg czasu pozostawania bez pracy przedstawia poniższy wykres:

Na podstawie Załącznika 1 do sprawozdania MPiPS – 01 za IV kwartał 2012 r.

➤ **Struktura bezrobotnych wg wieku.**

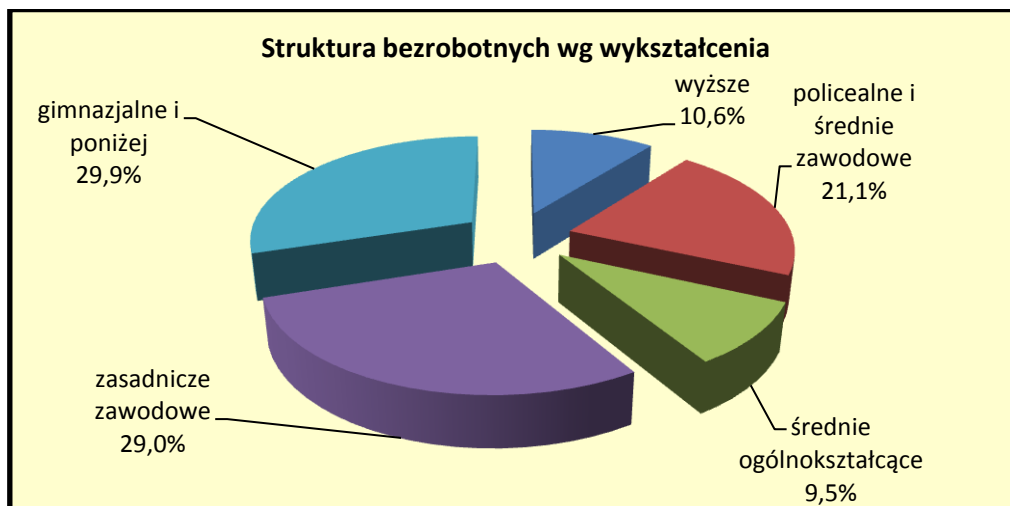
Struktura bezrobotnych wg wieku nie zmieniła się w sposób znaczący w porównaniu ze stanem na koniec IV kw. 2011 r. Najliczniejszą grupę stanowią bezrobotni w wieku 25 – 34 lata - 28,3% (16,7% na koniec IV kw.2011 r.). Kolejną znaczącą grupę tj. 20,4% ogółu bezrobotnych stanowią osoby z przedziału wiekowego 45 – 54 lata (21,8% na koniec IV kw. 2011 r.). Najmniej liczne są grupy 55-59 lat (12,3% na koniec grudnia 2012 r., 11,9% na koniec IV kwartału 2011 r.) oraz powyżej 60 lat (odpowiednio 3,9% i 3,3% na koniec IV kwartału 2011 r.). Strukturę bezrobotnych wg wieku w latach przedstawia poniższy wykres:

Na podstawie Załącznika 1 do sprawozdania MPiPS -01 za IV kwartał 2012 r.

➤ **Struktura bezrobotnych wg poziomu wykształcenia.**

Struktura bezrobotnych wg wykształcenia również nie uległa większym zmianom w porównaniu do stanu na koniec grudnia 2011 r. Najniższy odsetek bezrobotnych stanowią osoby z wykształceniem ogólnokształcącym – 9,5% (9,6% na koniec IV kwartału 2011 r.) oraz wyższym – 10,6% (10,2% na koniec IV kw. 2012 r.). Najwyższy odsetek stanowią osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym – 29,9% (na koniec IV kw. 2011 r. – 30,3%). Strukturę bezrobotnych wg wykształcenia przedstawia poniższy wykres:

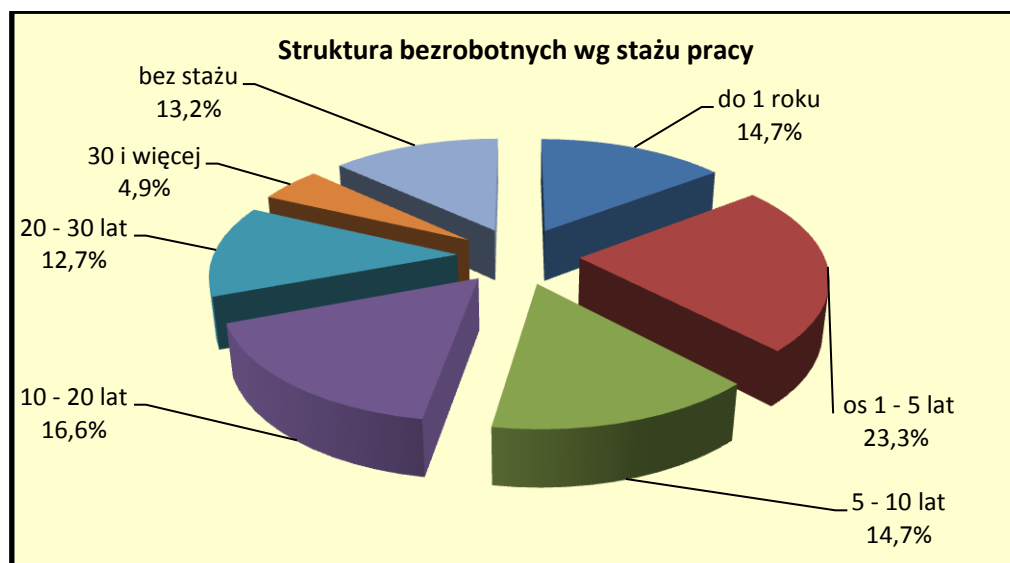

Na podstawie Załącznika 1 do sprawozdania MPiPS - 01 za IV kwartał 2012 r.

➤ **Struktura bezrobotnych wg stażu pracy.**

Z analizy struktury bezrobotnych wg stażu pracy wynika, że najliczniejszą grupę stanowią osoby legitymujące się stażem pracy od 1 do 5 lat. Odsetek ten na koniec IV kwartału 2012 r. wynosił 23,3% (22,8% na koniec IV kw. 2011 r.). Drugą znaczącą grupę stanowią osoby legitymujące się stażem pracy 10 do 20 lat. Osoby z tej grupy stanowią 16,6% całej populacji bezrobotnych (16,8% na koniec grudnia 2011r.) Najmniejszy odsetek stanowią osoby o stażu pracy powyżej 30 lat - 4,9% (4,5% na koniec IV kw. 2011 r.). Znaczący jest udział bezrobotnych bez stażu wynoszący 13,2% (14,1% na koniec IV kw. 2011).

Strukturę bezrobotnych wg stażu pracy w latach przedstawia poniższy wykres:

Na podstawie Załącznika 1 do sprawozdania MPiPS -01 za IV kwartał 2012 r.

Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Liczba osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy wzrosła w okresie dwunastu miesięcy 2012 r. o 11763 osoby (*w analogicznym okresie roku ubiegłego spadła o 6132 osoby*). Odsetek bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy zmniejszył się w porównaniu z grudniem 2011 r. i wynosił 90,2% (*90,7% w grudniu 2011 r.*) Zmiany w poszczególnych grupach osób bezrobotnych przedstawiały się następująco:

- ✓ O 7882 osoby zwiększyła się liczba bezrobotnych bez wykształcenia średniego. Dla porównania należy dodać, że w okresie styczeń – grudzień w roku 2011 liczba bezrobotnych w tej grupie zmalała o 5286 osób. Odsetek bezrobotnych bez wykształcenia średniego na koniec grudnia 2012 r. wynosił 58,8%, *a w grudniu 2011 roku na poziomie 59,0%*).
- ✓ W okresie dwunastu miesięcy 2012 roku liczba długotrwale bezrobotnych wzrosła o 4181 osób. W takim samym okresie w roku 2011 odnotowano wzrost o 2324 osoby. Odsetek długotrwale bezrobotnych na koniec grudnia 2012 r. wynosił 46,7% (*na koniec grudnia 2011 r. udział długotrwale bezrobotnych kształtował się na poziomie 48,3%*).
- ✓ W analizowanym okresie 2012 roku liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia wzrosła o 3860 osób. W takim samym okresie w roku 2011 odnotowano spadek o 503 osoby. Odsetek bezrobotnych powyżej 50 roku życia na koniec grudnia 2012 r. wynosił 28,1% (*na koniec grudnia 2011 r. udział osób z tej grupy kształtował się także na poziomie 28,1%*).
- ✓ Zwiększyła się również liczba bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych. W okresie dwunastu miesięcy 2012 roku populacja bez kwalifikacji zawodowych wzrosła o 2966 osób. Dla porównania należy dodać, że w okresie styczeń – grudzień w roku 2011 liczba bezrobotnych w tej grupie wzrosła o 3066 osób. Odsetek bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych na koniec grudnia 2012 r. wynosił 30,7% (*na koniec grudnia 2011 r. kształtował się na poziomie 31,5 %*).
- ✓ W analizowanym okresie zwiększyła się również liczba bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia. Populacja bezrobotnych w tej grupie wzrosła w okresie dwunastu miesięcy 2012 roku o 1742 osoby (*w analogicznym okresie 2011 roku wzrosła o 435 osób*). Odsetek bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia w ogólnej liczbie zarejestrowanych osób zwiększył się w okresie dwunastu miesięcy 2012 r. z 11,5% na koniec grudnia 2011 r. do 11,6% na koniec grudnia 2012 roku.
- ✓ Zwiększyła się liczba bezrobotnych osób w wieku do 25 lat. W okresie dwunastu miesięcy 2012 roku populacja tej grupy wzrosła o 1486 osób. Dla porównania należy dodać, że w okresie styczeń – grudzień w roku 2011 liczba bezrobotnych w wieku do 25 lat zmniejszyła się o 3137

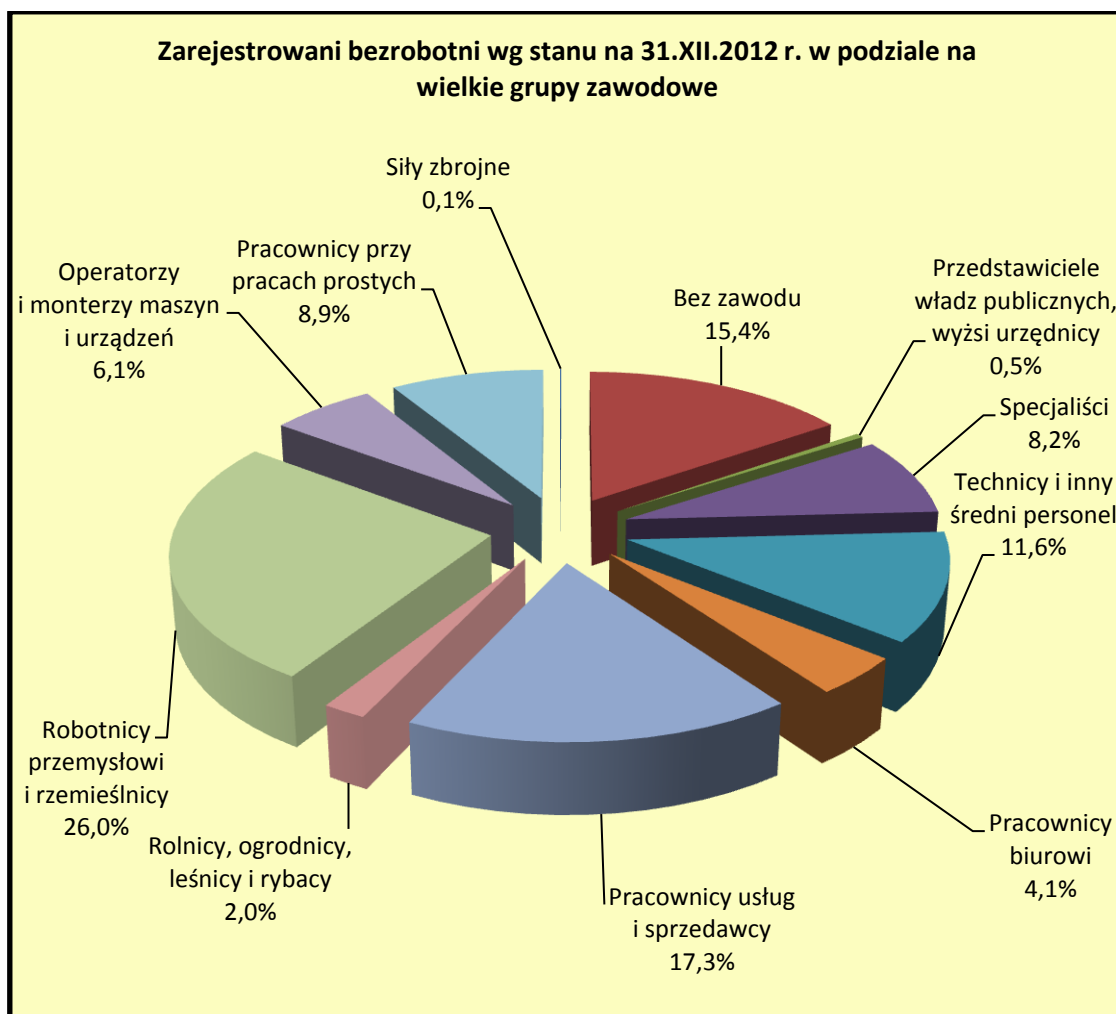
osób. Odsetek bezrobotnych do 25 roku życia na koniec grudnia 2012 r. wynosił 16,2% *(na koniec grudnia 2011 r. kształtował się na poziomie 16,7 %)*.

- ✓ Zwiększyła się w analizowanym okresie liczba zarejestrowanych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka. W okresie dwunastu miesięcy 2012 r. liczba kobiet w tej grupie wzrosła o 1401 osób *(w analogicznym okresie 2011 roku wzrosła o 679 osób)*. Odsetek kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka w ogólnej liczbie zarejestrowanych osób nie zmienił się w porównaniu do stanu na koniec grudnia 2011 r. wynosił 10,0%.
- ✓ W okresie dwunastu miesięcy 2012 roku liczba bezrobotnych niepełnosprawnych wzrosła o 795 osób. W takim samym okresie w roku 2011 odnotowano spadek o 48 osób. Odsetek bezrobotnych niepełnosprawnych na koniec grudnia 2012 r. wynosił 7,0% *(na koniec grudnia 2011 r. udział niepełnosprawnych kształtował się także na poziomie 7,2%)*.
- ✓ Zwiększyła się liczba bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego. W okresie dwunastu miesięcy 2012 roku populacja bez doświadczenia zawodowego wzrosła o 727 osób. Dla porównania należy dodać, że w okresie styczeń – grudzień w roku 2011 liczba bezrobotnych w tej grupie zmalała o 3811 osób. Odsetek bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego na koniec grudnia 2012 r. wynosił 18,7% *(na koniec grudnia 2011 r. kształtował się na poziomie 20,0%)*.
- ✓ O 583 osoby wzrosła liczba bezrobotnych, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia. Dla porównania należy dodać, że w okresie styczeń – grudzień w roku 2011 liczba bezrobotnych w tej grupie zmalała o 65 osób. Odsetek bezrobotnych, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia na koniec grudnia 2012 r. wynosił 2,3% *(na koniec grudnia 2011 r. kształtował się na poziomie 2,1 %)*.
- ✓ O 51 osób zmniejszyła się liczba bezrobotnych, którzy ukończyli szkołę wyższą do 27 roku życia. Dla porównania należy dodać, że w okresie styczeń – grudzień w roku 2011 liczba bezrobotnych w tej grupie zmalała o 448 osób. Odsetek bezrobotnych, którzy ukończyli szkołę wyższą do 27 roku życia na koniec grudnia 2012 r. wynosił 1,2% *(na koniec grudnia 2011 r. kształtował się na poziomie 1,3 %)*.
- ✓ Wśród nowo zarejestrowanych osób w 2012 r. najwięcej osób posiadających zawód reprezentowało zawody z wielkiej grupy zawodowej „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” *(24,3% ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych)* oraz „pracownicy usług i sprzedawcy” *(16,4%)*. Najmniej było przedstawicieli sił zbrojnych *(0,1%)*, przedstawicieli władz publicznych i wyższych urzędników *(0,5%)* oraz przedstawicieli wielkiej grupy „rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy” *(1,5%)*. Znaczna liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych nie posiadała żadnego zawodu *(18,0%)*.

Największa liczba zarejestrowanych bezrobotnych reprezentowała zawody z wielkiej grupy zawodowej „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” (26,0%). Duża liczba bezrobotnych reprezentowała grupę „pracownicy usług i sprzedawcy” (17,3%), natomiast trzecią co do wielkości grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby bez zawodu (15,4%).

Najmniej licznie reprezentowane były „siły zbrojne” (0,1%) oraz „przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy” (0,5%).

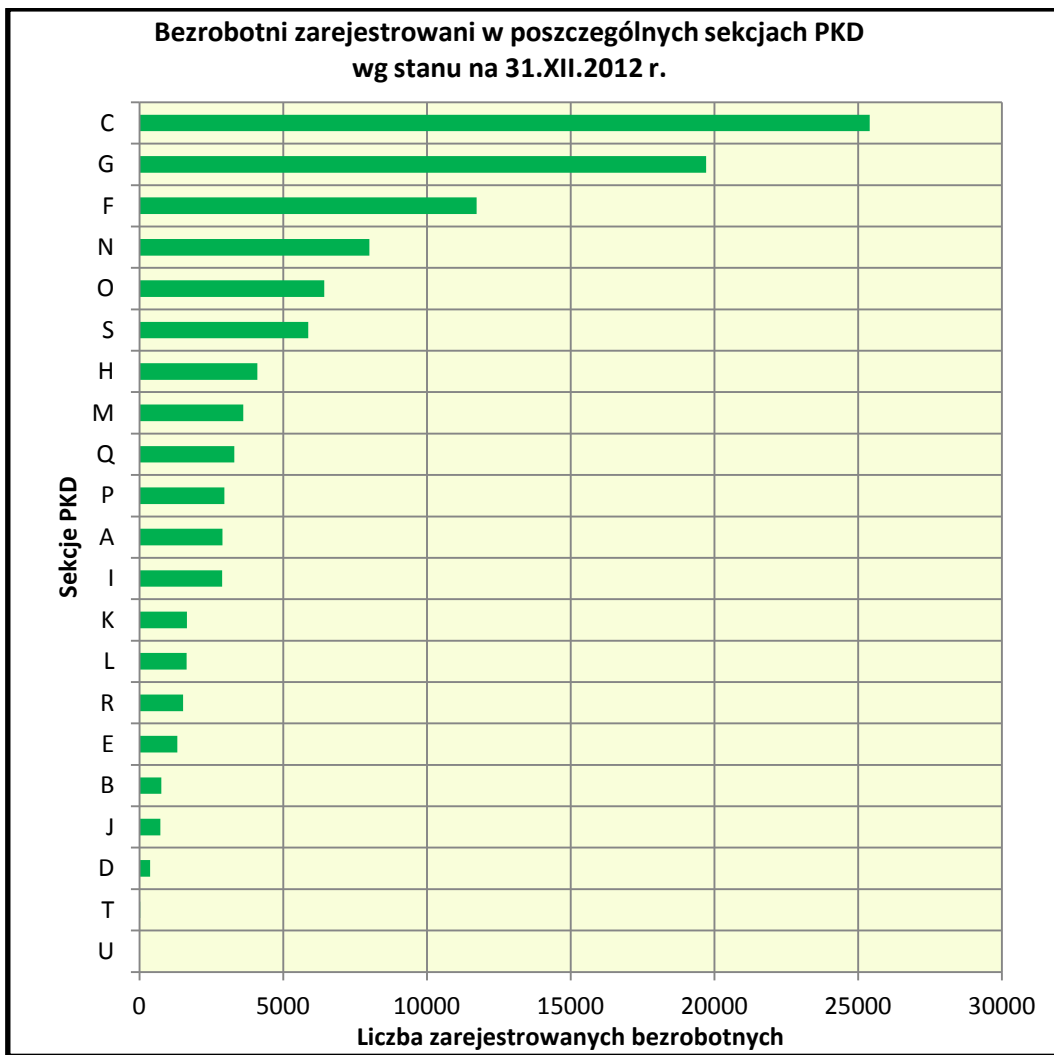
Udział zarejestrowanych na koniec grudnia 2012 r. bezrobotnych wg wielkich grup zawodowych przedstawia poniższy wykres:

Analiza struktury zarejestrowanych bezrobotnych wg sekcji PKD wykazała, że najliczniejsza grupa bezrobotnych pracowała poprzednio w zakładach pracy z sekcji C „przetwórstwo przemysłowe” (16,1%), sekcji G „handel hurtowy i detaliczny” (12,5%) oraz sekcji F „budownictwo” (7,5%).

Najmniej osób (poniżej 0,1%) pochodziło z sekcji U „organizacje i zespoły eksterytorialne” oraz sekcji T „gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby”.

Strukturę zarejestrowanych bezrobotnych wg sekcji PKD przedstawia poniższy wykres:

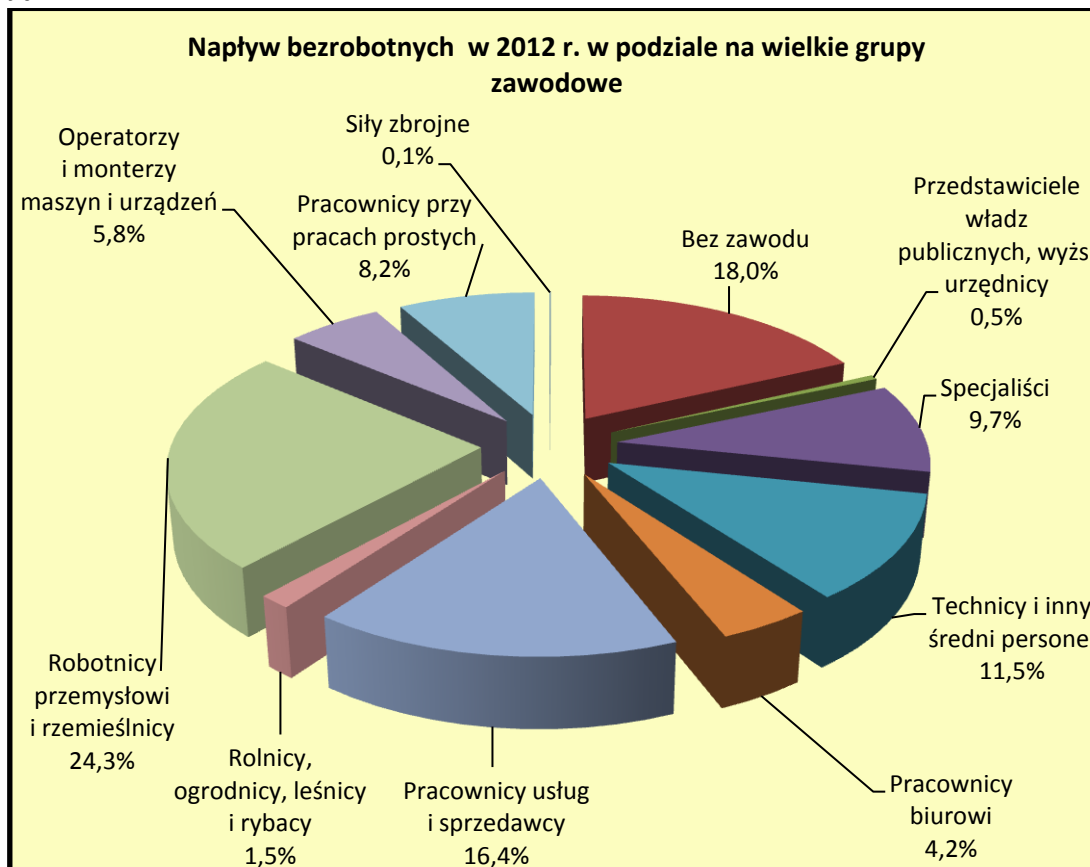
Napływ bezrobotnych w województwie dolnośląskim w okresie ostatnich 12 miesięcy 2012 roku przedstawia poniższy wykres:

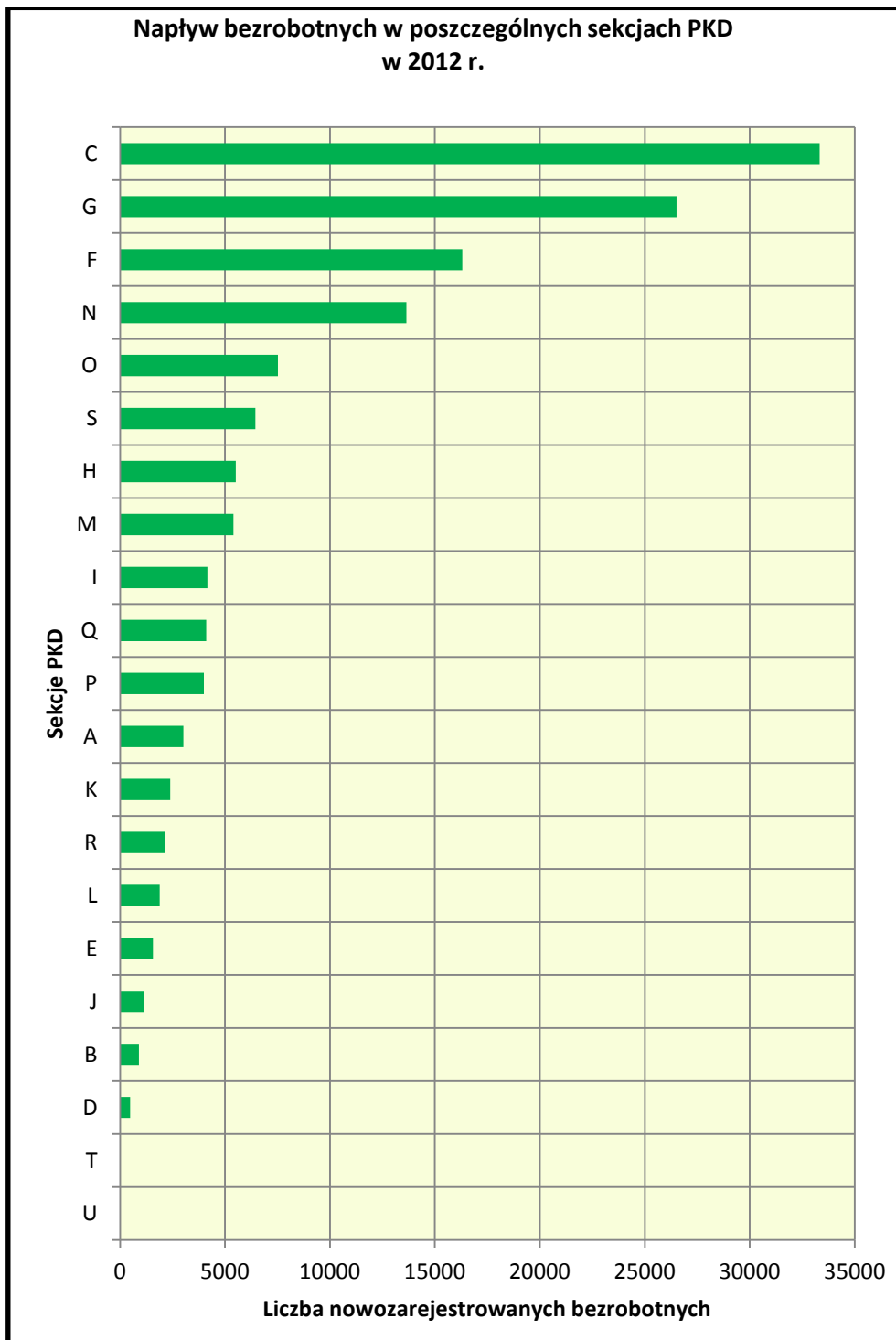
Odptyw bezrobotnych w województwie dolnośląskim, w tym z tytułu podjęcia pracy w okresie ostatnich 12 miesięcy przedstawia poniższy wykres:

Napływ bezrobotnych w 2012 r. w podziale na wielkie grupy zawodowe przedstawiał się następująco:

Największa liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych w 2012 r. pochodziła z sekcji gospodarki „przetwórstwo przemysłowe” (15,3%), „handel hurtowy i detaliczny, naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle” (12,1%) oraz „budownictwo” (7,5%). Najmniej osób (poniżej 0,1%) pochodziło z sekcji PKD „organizacje i zespoły eksterytorialne” oraz „gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby”. Osoby dotychczas nie pracujące stanowiły 15,5% napływu. Dane dotyczące napływu bezrobotnych w poszczególnych sekcjach PKD w 2012 r. przedstawia poniższy wykres:

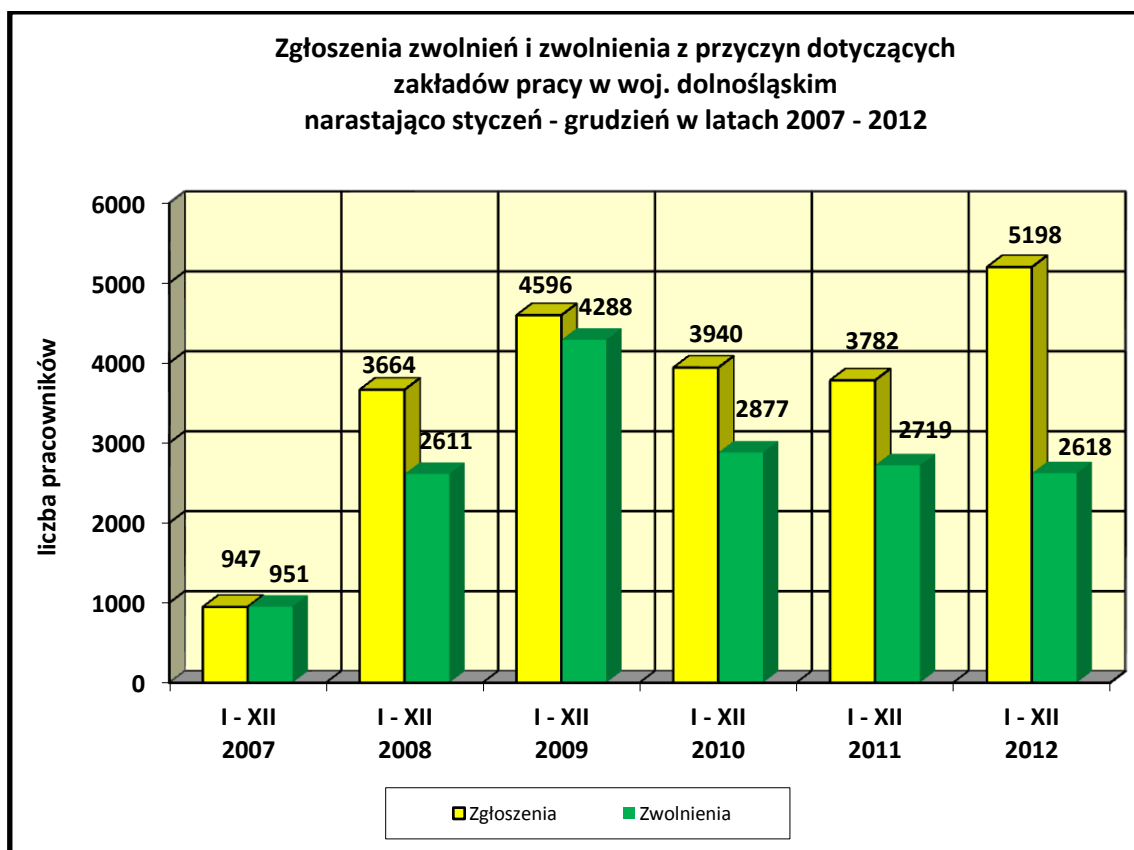
Największą koncentrację wzrostu liczby zarejestrowanych bezrobotnych zanotowano w podregionie wałbrzyskim – o 1691 osób. Wzrost liczby bezrobotnych w podregionach województwa dolnośląskiego w porównaniu do stanu na koniec grudnia w latach 2011 i 2012 przedstawia poniższa tabela:

Podregiony	Wzrost, spadek [-] liczby zarejestrowanych bezrobotnych w porównaniu do poprzedniego miesiąca	
	grudzień 2011 r.	grudzień 2012 r.
Województwo - ogółem	4128	6098
Podregion jeleniogórski	926	1537
Podregion legnicko-głogowski	433	727
Podregion wałbrzyski	1315	1691
Podregion wrocławski	771	1416
Podregion m. Wrocław	683	727

Zgłoszenia zwolnień grupowych

Pracodawcy zgłosili w okresie od stycznia do grudnia 2012 roku do zwolnienia grupowego 5198 osób, natomiast zwolnienia objęły 2618 pracowników /2719 w 2011 roku/.

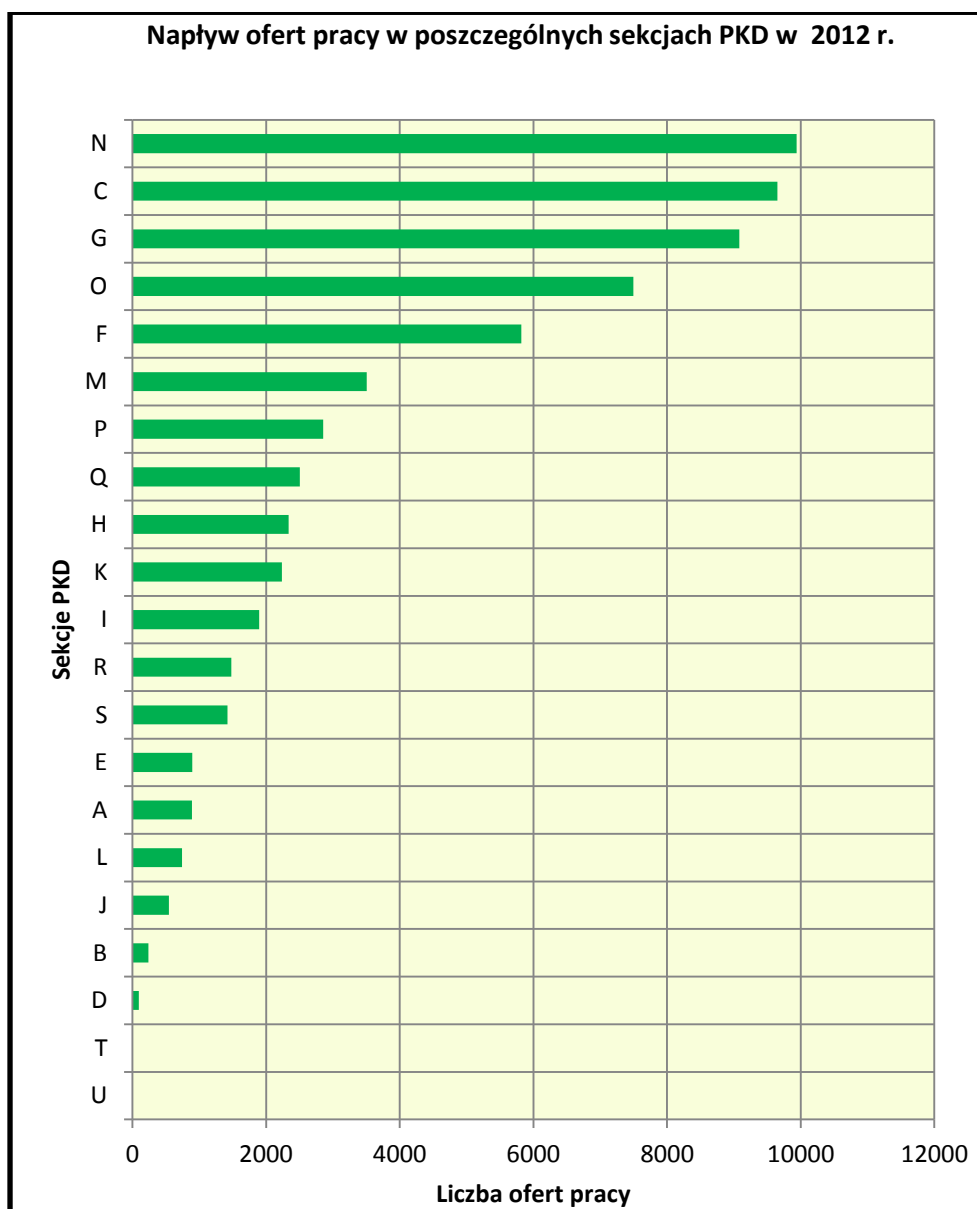
Skalę zgłoszeń oraz zwolnień pracowników z przyczyn dotyczących zakładów pracy w okresie styczeń –grudzień w latach 2007 – 2012 ilustruje kolejny wykres:

Napływ ofert pracy

Do powiatowych urzędów pracy województwa dolnośląskiego wpłynęło w 2012 r. 63645 ofert pracy. Dla porównania – w 2011 r. odnotowano napływ 67409 ofert zatrudnienia i aktywizacji zawodowej. W II półroczu 2012 r. wpłynęło 31088 ofert (30774 oferty w II półroczu 2011 r.)

Największą liczbą ofert pracy tj. 9936 ofert, pochodziła z sekcji N „działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca”, sekcji C „przetwórstwo przemysłowe”, z której pochodziły 9652 oferty, sekcji G „handel hurtowy i detaliczny, naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle”, z której wpłynęło 9080 ofert zatrudnienia oraz z sekcji O „administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, z której pochodziło 7495 ofert. Z tych czterech sekcji pochodziła ponad połowa (56,8%) wszystkich ofert pracy, jakie wpłynęły w 2012 r. Napływ ofert pracy wg sekcji PKD przedstawia poniższy wykres.

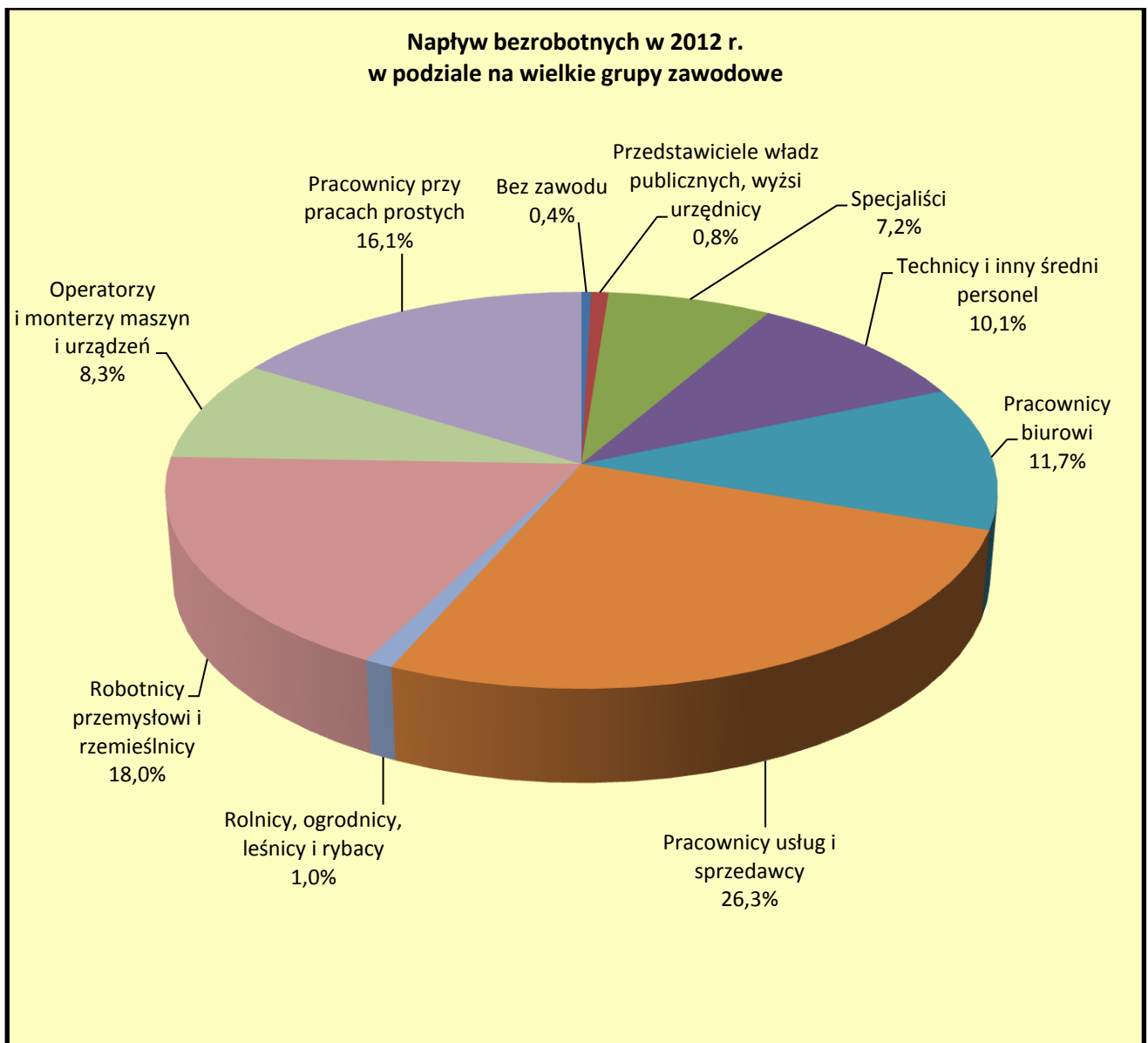

Na podstawie Załącznika 2 do sprawozdania MPiPS -01 za I i II półrocze 2012 r.

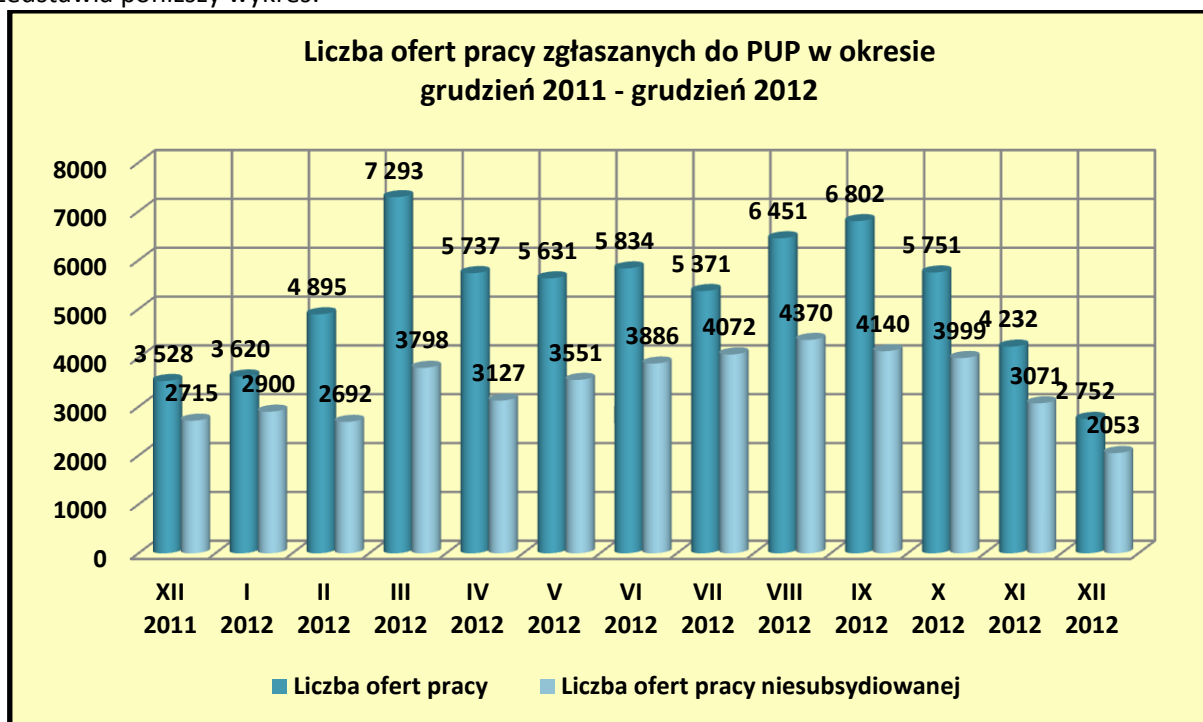

Z analizy napływu ofert pracy w rozbiciu na wielkie grupy zawodowe wynika, że największa liczba ofert w 2012 r. dotyczyła pracy w grupie zawodów pracownicy usług i sprzedawcy (16762 oferty tj. 26,3% wszystkich ofert zatrudnienia i aktywizacji zawodowej). W ramach wielkiej grupy zawodowej „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” wpłynęły 11444 oferty (18,0% wszystkich ofert), a w ramach wielkiej grupy „pracownicy przy pracach prostych” wpłynęło 10276 ofert (16,1%). W tych trzech wielkich grupach zawodowych wpłynęło 60,5% wszystkich ofert zatrudnienia z 2012 r. W ramach wielkiej grupy zawodowej „siły zbrojne” nie wpłynęła żadna oferta pracy. Napływ niewielkiej liczby ofert pracy odnotowano także w wielkich grupach zawodowych „przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy” (76 ofert) oraz „rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy” (576 ofert).

Na poziomie wielkich grup zawodowych rozkład ofert pracy przedstawia się następująco:

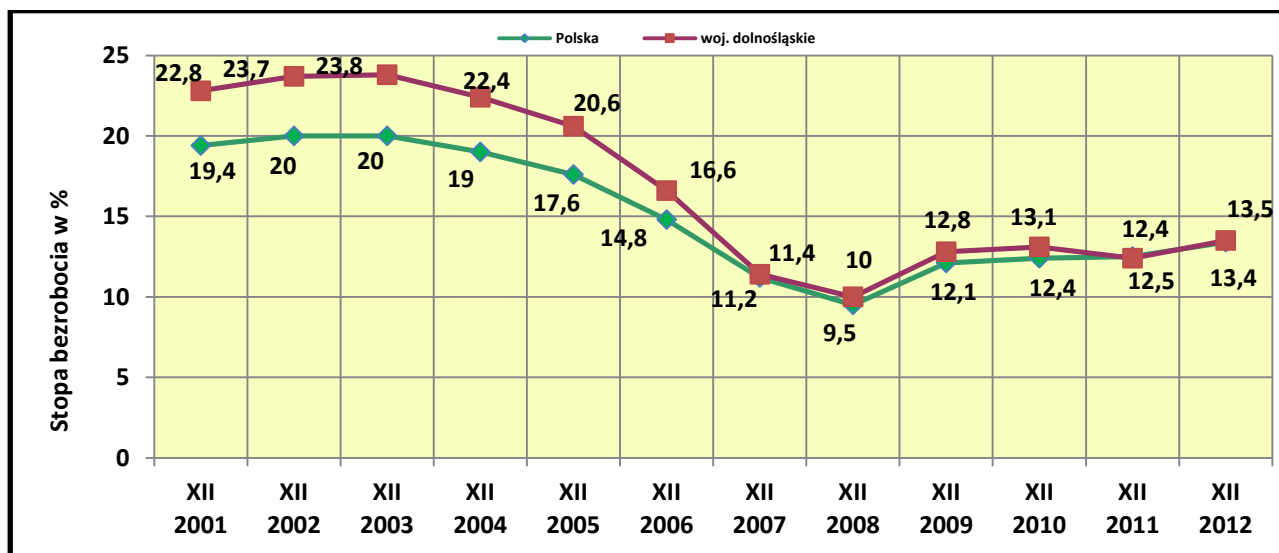
Zestawienie porównawcze liczby zgłoszonych wolnych miejsc pracy w okresie ostatnich 12 miesięcy przedstawia poniższy wykres:

Stopa bezrobocia

Według danych GUS stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie dolnośląskim wynosiła na koniec grudnia 2012 roku 13,5% i wzrosła w porównaniu do listopada 2012 r. o 0,5 punktu procentowego. W kraju wskaźnik bezrobocia wzrósł w porównaniu do listopada 2012 r. także o 0,5 punktu procentowego i kształtował się na poziomie 13,4%. W grudniu 2011 roku stopa bezrobocia na Dolnym Śląsku (12,4%) i była mniejsza o 0,1 punktu procentowego od wskaźnika w kraju (12,5%).

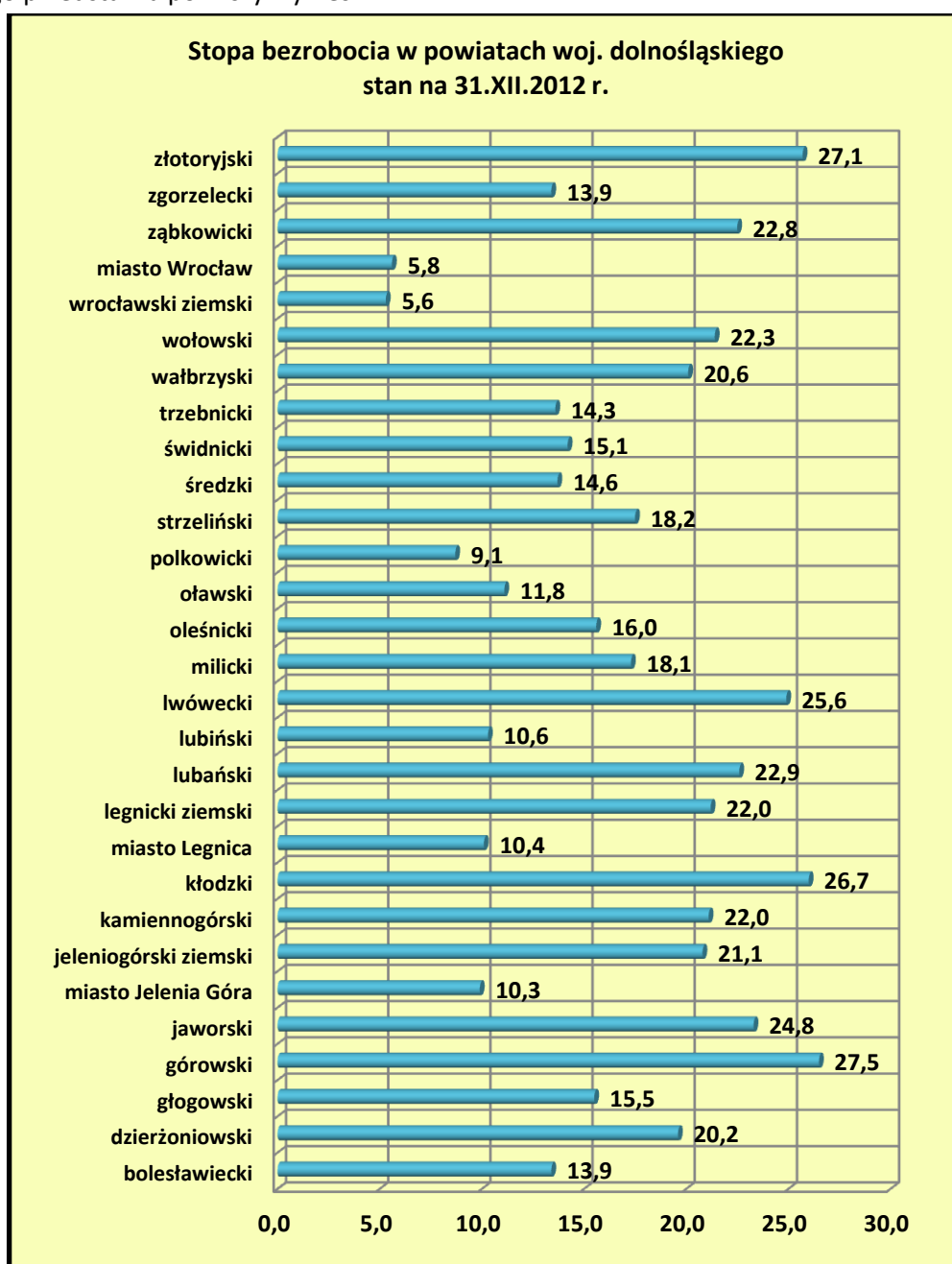
W porównaniu do stanu na koniec grudnia 2011 r. stopa bezrobocia w województwie dolnośląskim wzrosła o 1,1 punktu procentowego (w analogicznym okresie w 2011 roku zanotowano spadek o 0,7 punktu procentowego). Tendencje zmian stopy bezrobocia w województwie dolnośląskim na tle kraju w grudniu w latach 2001 – 2012 ilustruje poniższy wykres.

W końcu grudnia 2012 roku większy wskaźnik bezrobocia niż w województwie dolnośląskim zanotowano w województwach:

warmińsko-mazurskim	(21,2%)
zachodniopomorskim	(18,1%)
kujawsko-pomorskim	(17,9%)
podkarpackim	(16,3%)
lubuskim	(15,8%)
świętokrzyskim	(15,8%)
podlaskim	(14,6%)
opolskim	(14,2%)
lubelskim	(14,1%)
łódzkim	(14,0%)

Wartości stóp bezrobocia wg stanu na koniec grudnia 2012 r. w powiatach województwa dolnośląskiego przedstawia poniższy wykres:

Najwyższą stopę bezrobocia w województwie dolnośląskim na koniec grudnia 2012 roku, wynoszącą co najmniej 22%, zanotowano w powiatach:

górowskim	27,5%	(26,4% w grudniu 2011 roku)
złotoryjskim	27,1%	(26,6% „)
kłodzkim	26,7%	(24,9% „)
lwóweckim	25,6%	(24,6% „)
jaworskim	24,8%	(23,7% „)
lubańskim	22,9%	(22,9% „)
ząbkowickim	22,8%	(22,0% „)
wołowskim	22,3%	(20,2% „)
kamiennogórskim	22,0%	(21,2% „)
legnickim ziemskim	22,0%	(21,2% „)

Najniższy poziom stopy bezrobocia nie przekraczający 10% wystąpił w powiatach:

wrocławskim ziemskim	5,6%	(4,5% w grudniu 2011 roku)
wrocławskim grodzkim	5,8%	(5,0 % „)
polkowickim	9,1%	(9,0% „)

W 25 powiatach Dolnego Śląska stopa bezrobocia na koniec grudnia 2012 r. była wyższa niż na koniec grudnia 2011 r. Największy wzrost o 2,6 punktu procentowego wystąpił w powiecie strzelińskim, ponadto duży wzrost odnotowano w powiecie świdnickim (o 2,2 punktu procentowego) oraz wołowskim (o 2,1 punktu procentowego). W powiecie lubańskim stopa bezrobocia była taka sama jak na koniec grudnia 2011.

Zmiany poziomu stopy bezrobocia w układzie podregionów w okresie grudzień 2011 – grudzień 2012 roku przedstawia poniższa tabela.

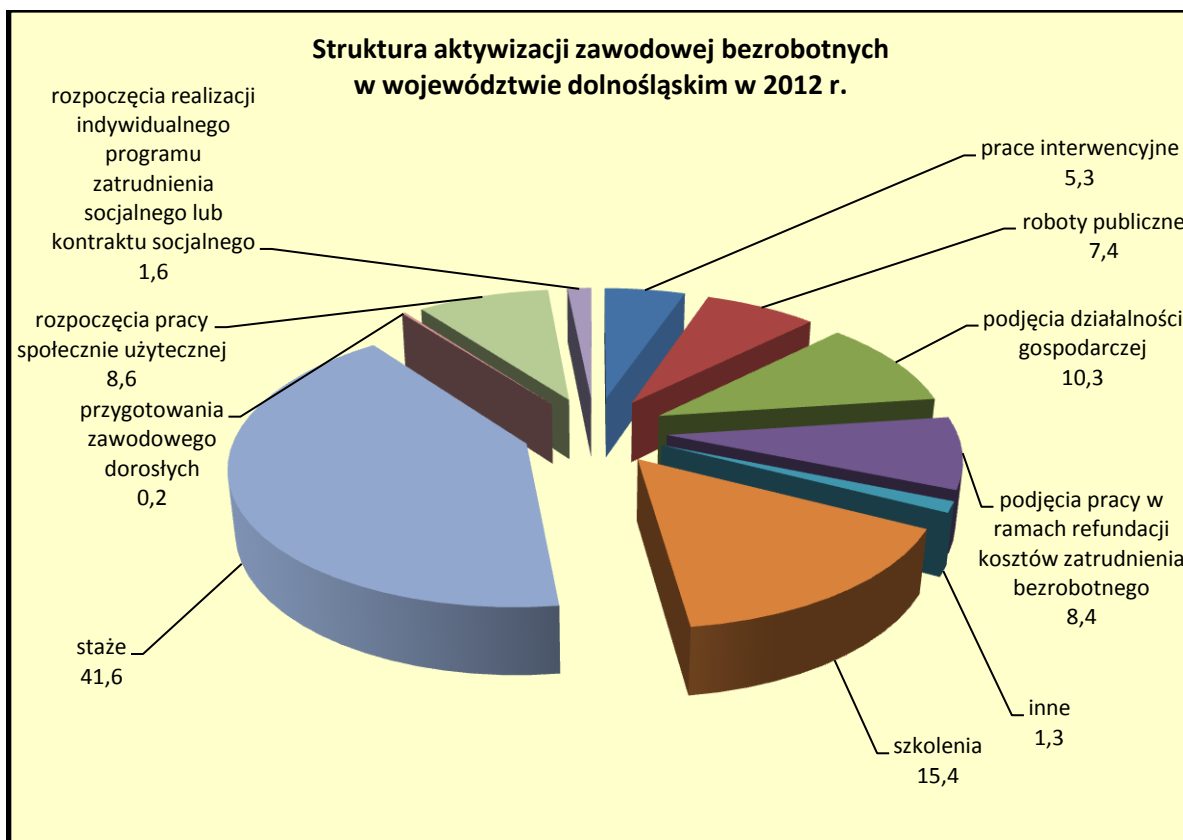
Podregiony	Stopa bezrobocia w %		
	(stan na dzień)		
	31.XII.2011	30. XI. 2012	31. XII. 2012
Województwo dolnośląskie	12,4	13,0	13,5
Podregion jeleniogórski	17,5	17,6	18,3
Podregion legnicko-głogowski	12,6	12,9	13,2
Podregion wałbrzyski	19,3	20,2	20,8
Podregion wrocławski	11,6	12,5	13,1
Podregion m. Wrocław	5,0	5,6	5,8

Aktywizacja zawodowa bezrobotnych

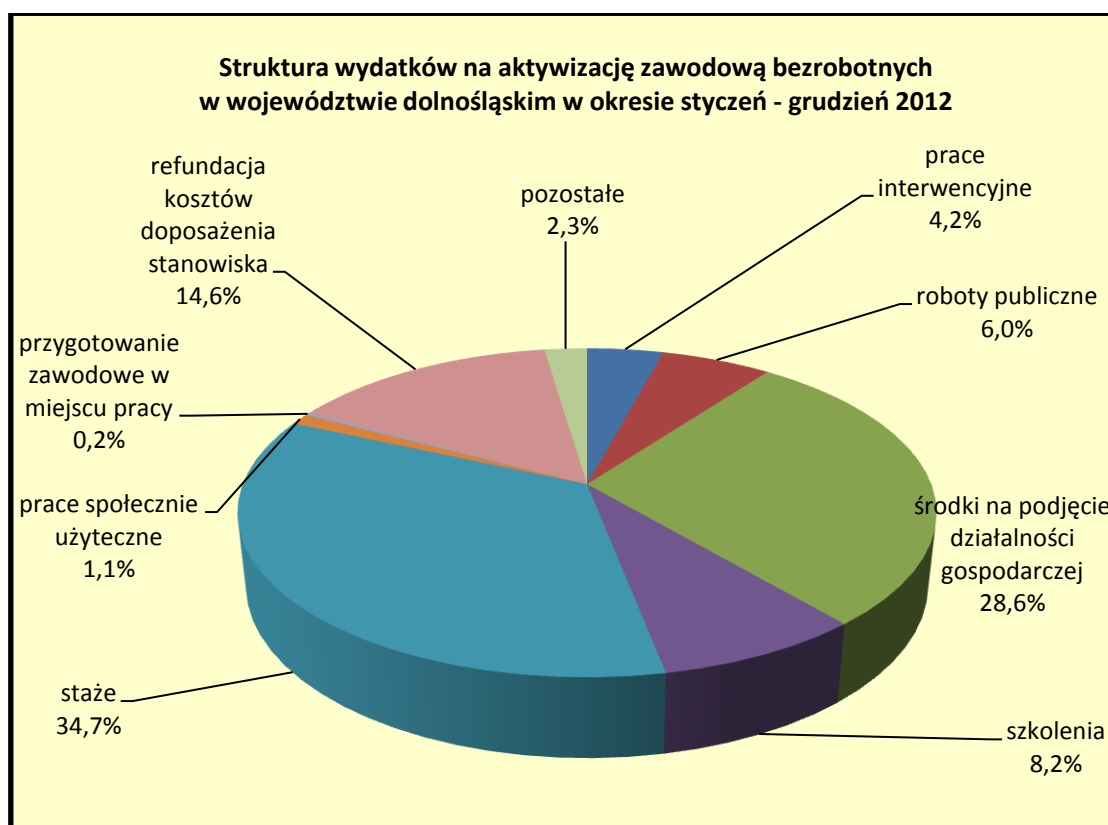
Łącznie w okresie dwunastu miesięcy 2012 roku subsydiowaną aktywizacją zawodową objęto 30162 bezrobotnych (23035 bezrobotnych w takim samym okresie w 2011 roku).

- młodzież do 25 roku życia w liczbie 9351 osób stanowiła 31,0% ogółu bezrobotnych objętych subsydiowaną aktywizacją; w takim samym okresie w roku 2011 programami rynku pracy objęto 6805 osób do 25 roku życia, tj. 29,5% ogółu bezrobotnych objętych subsydiowanymi programami rynku pracy,
- bezrobotni powyżej 50 roku życia (7082 osoby) stanowili w okresie dwunastu miesięcy 2012 roku 23,5% ogólnej liczby bezrobotnych objętych subsydiowanymi programami rynku pracy (5463 osoby, tj. 23,7% w analogicznym okresie w 2011 roku),
- długotrwale bezrobotni (12987 osób) stanowili w okresie dwunastu miesięcy 2012 roku 43,1% ogólnej liczby bezrobotnych objętych subsydiowanymi programami rynku pracy (9753 osoby, tj. 42,3% w analogicznym okresie w 2011 roku),
- kobiety (16325 osób) stanowiły 54,1% ogółu bezrobotnych objętych programami rynku pracy (12345 kobiet, tj. 53,6% w okresie styczeń –grudzień 2011 roku),
- osoby zamieszkałe na wsi (10721 osób) stanowiły 35,5% ogółu bezrobotnych objętych programami rynku pracy (8231 osób, tj. 35,7% w okresie styczeń –grudzień 2011 roku).

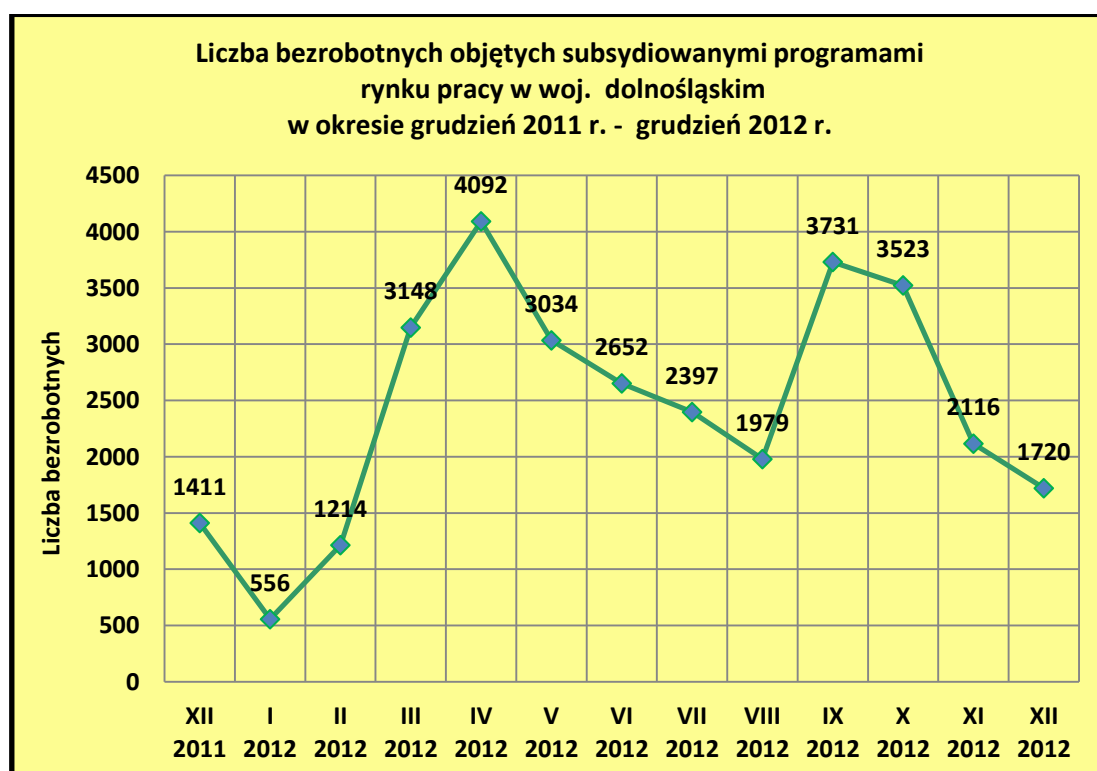
Udział poszczególnych form aktywizacji w prowadzonej w 2012 r. aktywizacji zawodowej bezrobotnych. przedstawia się następująco:

Strukturę wydatków z Funduszu Pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w województwie dolnośląskim w okresie styczeń – grudzień 2012 roku ilustruje poniższy wykres:

Porównanie liczby bezrobotnych objętych subsydiowanymi programami rynku pracy w okresie ostatnich 12 miesięcy przedstawia poniższy wykres:

Prognozy demograficzne

W oparciu o prognozę ludności kraju opracowaną przez GUS na lata 2008-2035, liczba ludności województwa będzie systematycznie maleć w całym prognozowanym okresie. Liczba mieszkańców województwa zmniejszy się o 264,2 tys. osób. Spadek liczby ludności następować będzie w miastach o 273,3 tys. osób, natomiast liczba mieszkańców wsi nieznacznie wzrośnie – zaledwie o 9,1 tys. osób.

W latach 2011-2015 prognoza przewiduje spadek liczby ludności województwa o 23,4 tys. osób, w tym o 33,4 tys. osób w miastach i zwiększenie liczby mieszkańców wsi o 10,0 tys. osób. W latach tych w strukturze wieku ludności województwa dolnośląskiego zachodzić będą następujące zmiany:

- zmniejszenie liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym (0 - 17 lat) o 9,2 tys. osób, w tym kobiet o 4,9 tys. osób,
- znaczny spadek liczby ludności w wieku produkcyjnym (18-59/64 lat) o 85,9 tys. osób, w tym kobiet o 49,2 tys. osób. W kolejnych latach ludność w wieku produkcyjnym ulegnie dalszemu znacznemu zmniejszeniu (2015-2020 o 119,5 tys. osób). Udział ludności w wieku produkcyjnym w stosunku do ogółu ludności w 2011 wynosi 65,3% i w kolejnych latach będzie się obniżał do 62,7% w 2015 roku. Istotne zróżnicowanie tego wskaźnika występuje według płci – mężczyźni odpowiednio 71,2% w 2011 roku i 69,1% w 2015 roku, a kobiety 59,8% w 2011 roku i 56,9% w 2015 roku,
- największy spadek ludności w wieku produkcyjnym nastąpi w podgrupie niemobilnej 45-59/64 lat o 63,9 tys. osób (w tym w kobiet o 39,4 tys. osób tj. 61,7% grupy niemobilnej),
- znaczny wzrost liczebności grupy w wieku poprodukcyjnym (60 lat kobiety i 65 lat mężczyźni i więcej lat) w latach 2011-2015 liczebność tej grupy wiekowej wzrośnie w przeciągu 4 lat o 71,7 tys. osób, tj. o 14,2%. Natomiast liczba kobiet w wieku poprodukcyjnym zwiększy się w latach 2011-2015 o 42,0 tys. osób. Wzrost tej grupy następować będzie w całym okresie prognozy,
- wskaźnik obciążenia ludności w wieku produkcyjnym ludnością młodą w roku 2011 wynosił 26,2% i w kolejnych latach minimalnie będzie wzrastał do 27,0% w 2015 roku,
- wskaźnik obciążeń ludności w wieku produkcyjnym ludnością w wieku poprodukcyjnym posiada tendencje rosnącą, która utrzyma się w całym okresie prognozy - w 2008 roku wynosił on 24,7% , w 2011 roku - 27,0%, a w 2015 roku ma wynieść – 32,3%,
- wskaźnik obciążenia demograficznego ludności w wieku produkcyjnym ludnością będąca poza tym wiekiem będzie coraz większy - w 2008 roku wynosił 51,6%, w 2011 roku - 53,3% a w 2015 roku wyniesie aż 59,3%. Oznacza to, że na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadają będzie 59 osób poza tym wiekiem (osoby młode lub w wieku emerytalnym).

Przedstawione zmiany w strukturze wieku ludności charakteryzować się będą przede wszystkim zmniejszaniem się liczby ludności i starzeniem się mieszkańców województwa, co charakteryzować będzie znaczący udział osób w wieku poprodukcyjnym. Zmniejszenie liczebności ludności w wieku produkcyjnym, przy równoczesnym spadku ludności w ostatnich latach wieku przedprodukcyjnego, będzie miało istotne znaczenie dla zasobów pracy województwa.

ROZDZIAŁ 2

CELE POLITYKI RYNKU PRACY, PRIORYTETY, DZIAŁANIA I ZADANIA NA RZECZ ZATRUDNIENIA NA 2013 ROK

Polityka rynku pracy prowadzona w 2013 roku na Dolnym Śląsku wpisuje się w kierunki polityk prowadzonych na szczeblu krajowym i regionalnym. Głównymi dokumentami określającymi kierunki polityki rynku pracy na szczeblu krajowym są:

- Strategia Rozwoju Kraju 2007-2015,
- Krajowy Program Reform na rzecz realizacji Strategii Europa 2020,
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: regiony, miasta, obszary wiejskie,
- Krajowy Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na lata 2012-2014,
- Program Operacyjny Kapitał Ludzki na lata 2007-2013,
- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju: Polska 2030. Wyzwania Rozwojowe.

Dynamiczne zmiany gospodarcze zachodzące obecnie w Unii Europejskiej spowodowały, że jednym z najważniejszych podejść do realizacji polityki zatrudnienia jest model flexicurity, który służy przede wszystkim osiągnięciu równowagi między elastycznością a bezpieczeństwem na rynku pracy. Raport „Flexicurity w Polsce. Diagnoza i rekomendacje” wskazuje cztery główne obszary wymagające wsparcia:

- aktywna polityka rynku pracy, dla której rekomendacje obejmują między innymi poprawę funkcjonowania publicznych służb zatrudnienia oraz rozwinięcie przez nie współpracy z partnerami społecznymi, zacieśnienie współpracy publicznych służb zatrudnienia z instytucjami pomocy społecznej oraz wzmocnienie ich roli w zakresie tworzenia partnerstw lokalnych służących rozwiązywaniu problemów lokalnych rynków pracy,
- rozwój kształcenia ustawicznego, który powinien się dokonywać głównie poprzez promocję tego rodzaju kształcenia wśród pracowników i pracodawców, rozbudowę istniejących oraz tworzenie nowych instytucji edukacji ustawicznej, opracowanie systemu zachęt (adresowanych do pracowników i pracodawców) do inwestowania w kształcenie ustawiczne oraz zaangażowania w działania partnerów społecznych,
- nowoczesny system zabezpieczenia społecznego, który będzie efektywnie wspierał aktywne poszukiwanie pracy oraz zwiększał motywację do podejmowania zatrudnienia,
- rozwój alternatywnych form zatrudnienia, w ramach którego należy dążyć do zapewnienia pracownikom takich samych warunków zatrudnienia, jakie przysługują zatrudnionym w systemie tradycyjnym.

W kontekście tych wyzwań podkreśla się konieczność zmiany podejścia do problematyki rynku pracy i prowadzonych w tym obszarze działań, których celem powinno być osiągnięcie relatywnie niskiej stopy bezrobocia, zwiększenie stopy zatrudnienia szczególnie wśród osób dorosłych i niepełnosprawnych, zbliżenie wartości wskaźnika zatrudnienia kobiet do wartości wskaźnika zatrudnienia mężczyzn

(we wszystkich grupach wiekowych), podniesienie udziału osób dorosłych zaangażowanych w kształcenie ustawiczne do 20% oraz osiągnięcie wysokiej elastyczności rynku pracy.

W oparciu o przytoczone powyżej dokumenty strategiczne oraz wskazywane rekomendacje przyjęto następujące główne cele Dolnośląskiego Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2013 rok:

- wzrost zatrudnienia w regionie oraz podniesienie jego jakości,
- ograniczanie skutków bezrobocia,
- poprawę jakości kapitału ludzkiego z uwzględnieniem potrzeb rynku pracy,
- usprawnienie funkcjonowania instytucji rynku pracy,
- zwiększenie efektywności podejmowanych działań.

Dolnośląski Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia w 2013 roku poprzez realizowane zadania skupia się przede wszystkim na rozwiązywaniu zdiagnozowanych, najważniejszych dla województwa problemów, zwłaszcza na:

- wzroście aktywności zawodowej i edukacyjnej mieszkańców regionu, szczególnie wśród kobiet, osób w starszych grupach wiekowych oraz osób niepełnosprawnych, głównie z uwagi na niekorzystną prognozę demograficzną,
- wspieraniu działań związanych z podnoszeniem i aktualizacją kwalifikacji dostosowanych do potrzeb pracodawców, służących poprawie zdolności do zatrudnienia oraz podnoszeniu poziomu aktywności zawodowej bezrobotnych i poszukujących pracy na dynamicznie zmieniającym się rynku pracy,
- wspieraniu zatrudnienia osób młodych i ułatwianiu wejścia na rynek pracy absolwentom szkół wszystkich szczebli a w szczególności szkół wyższych,
- wspieraniu aktywizacji zawodowej bezrobotnych znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy,
- przeciwdziałaniu długotrwałemu bezrobociu i związanemu z tym wykluczeniu zawodowemu i społecznemu,
- poprawie funkcjonowania publicznych służb zatrudnienia oraz zwiększeniu dostępu do usług przez nie świadczonych m.in. poprzez ściślejszą współpracę z partnerami społecznymi,
- racjonalnym i efektywnym wykorzystaniu środków krajowych i unijnych przeznaczonych na realizację zadań i projektów związanych z rynkiem pracy.

Dolnośląski Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2013 rok skupia się w szczególności na realizacji następujących podstawowych priorytetów:

- **Priorytet 1** - Wzrost aktywności zawodowej oraz edukacyjnej mieszkańców regionu,
- **Priorytet 2** - Usprawnienie regionalnego rynku pracy przy uwzględnieniu przygranicznego położenia regionu,
- **Priorytet 3** - Doskonalenie aktywnej polityki rynku pracy.

Realizacji powyższych priorytetów służyć będą podejmowane na Dolnym Śląsku kierunkowe działania, które są zgodne z priorytetowymi kierunkami polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich określonymi w Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2020 przyjętej przez Sejmik w dniu 28 lutego 2013 roku, w tym zwłaszcza realizacji celu 6 „Wzrost zatrudnienia i mobilności pracowników” oraz w Dolnośląskiej Strategii Integracji Społecznej na lata 2005 – 2013, tj.:

W ramach Priorytetu 1:

- wspieranie działań służących podnoszeniu aktywności zawodowej i edukacyjnej bezrobotnych i poszukujących pracy,
- aktywizacja osób w wieku 50 plus oraz młodzieży do 30 roku życia,
- promowanie i wspieranie przedsiębiorczości w regionie,
- pomoc młodzieży rozpoczynającej karierę zawodową,
- wspieranie aktywizacji bezrobotnych znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy,
- integracja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- promowanie rozwiązań pozwalających na godzenie obowiązków rodzinnych z pracą,

W ramach Priorytetu 2:

- rozwijanie współpracy między publicznymi służbami zatrudnienia, a agencjami zatrudnienia i pracodawcami, a także między publicznymi służbami zatrudnienia i jednostkami pomocy społecznej, partnerami społecznymi a zwłaszcza organizacjami pozarządowymi,
- wspieranie mobilności zawodowej i przestrzennej pracowników i poszukujących pracy, w tym osób zamieszkujących obszary peryferyjne,
- promocja alternatywnych i elastycznych form zatrudnienia oraz metod organizacji pracy w ramach idei flexicurity - mająca na celu m.in. ograniczenie tzw. szarej strefy,
- rozwijanie sprawnego systemu monitoringu rynku pracy, dostarczającego informacji o zawodach i kwalifikacjach deficytowych i nadwyżkowych, o prognozowanych zmianach oraz kierunkach rozwoju kształtujących strukturę popytu na pracę,
- badanie wpływu, rozmiarów i skali migracji zarobkowych na dolnośląskim rynku pracy oraz przeciwdziałanie ewentualnym negatywnym trendom.

W ramach Priorytetu 3:

- doskonalenie usług pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego oraz pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy - świadczonych przez publiczne służby zatrudnienia,
- trafniejsze adresowania podstawowych usług i instrumentów aktywizacji do poszczególnych grup,
- zwiększenie dostępności do podstawowych usług rynku pracy,
- doskonalenie standardów i warunków realizacji usług rynku pracy oraz monitorowanie efektów ich stosowania przez publiczne służby zatrudnienia,
- racjonalne i efektywne wykorzystanie środków krajowych i unijnych,
- podnoszenie kwalifikacji kadr publicznych służb zatrudnienia.

Na podstawie przedstawionej w rozdziale 1 diagnozy za priorytetowe na Dolnym Śląsku grupy osób wymagające szczególnego wsparcia na rynku pracy uznać należy:

- bezrobotnych do 25 roku życia, w tym szczególnie absolwentów,
- osoby w starszych grupach wiekowych tj. powyżej 50 lat,
- długotrwale bezrobotnych oraz kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka,
- bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych i bez doświadczenia zawodowego,
- bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia,
- bezrobotne osoby niepełnosprawne.

Adresatami działań polityki rynku pracy będą także osoby poszukujące pracy, w tym zwłaszcza wspierane poprzez kształcenie ustawiczne, umożliwiające podwyższanie ich kwalifikacji zawodowych i kompetencji.

Ważnym wsparciem regionalnej polityki rynku pracy w Regionie będzie kontynuowanie wdrażania Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki na lata 2007-2013 w komponencie regionalnym. Realizacja komponentu regionalnego skierowana jest do osób i grup społecznych w takich obszarach jak: zatrudnienie, edukacja, integracja społeczna, rozwój potencjału adaptacyjnego pracowników i przedsiębiorstw, a także zagadnienia związane z rozwojem zasobów ludzkich na terenach wiejskich.

Adresatami działań polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich będą wszystkie osoby, posiadające status beneficjentów, określony przez ustawę o promocji zatrudnienia, ustawę o rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych oraz przez Program Operacyjny Kapitał Ludzki.

W realizacji Dolnośląskiego Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia w 2013 roku mogą wystąpić zagrożenia związane zwłaszcza z:

- niekorzystnymi tendencjami w układzie przestrzennym bezrobocia. W części powiatów, z uwagi uwarunkowania gospodarcze oraz ograniczoną wielkość środków na aktywne programy rynku pracy skala zmiany stopy bezrobocia może być szybsza niż przeciętnie w skali kraju i w województwie,
- niekorzystną strukturą bezrobotnych - nadal duży odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych stanowią długotrwale bezrobotni, osoby bez kwalifikacji, osoby powyżej 50 roku życia,
- wzrostem poziomu bezrobocia wśród ludzi młodych - trudności ze znalezieniem pracy mogą mieć absolwenci, zwłaszcza zamieszkali na wsi.

W załączniku nr 1 do Dolnośląskiego Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2013 rok przedstawiono zadania i projekty na rzecz zatrudnienia, które zostały zgłoszone przez powiatowe urzędy pracy oraz partnerów rynku pracy z terenu województwa dolnośląskiego. Zadania te wprowadzono na podstawie zgłoszonej „Karty zadania do Dolnośląskiego Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2013 rok.”

Załącznik obejmuje również główne zadania realizowane przez Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy wynikające z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz zadania określone w Planach Działań na rok 2013 w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

ROZDZIAŁ 3

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA ZADAŃ UJĘTYCH W DOLNOŚLĄSKIM REGIONALNYM PLANIE DZIAŁAŃ NA RZECZ ZATRUDNIENIA NA 2013 ROK.

Podstawowymi źródłami finansowania zadań ujętych w Dolnośląskim Regionalnym Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia w 2013 roku będą:

- Fundusz Pracy,
- środki Europejskiego Funduszu Społecznego,
- budżet Unii Europejskiej,
- inne środki (np. PFRON, środki prywatne, środki jednostek samorządu terytorialnego).

Na realizację w 2013 roku w województwie dolnośląskim programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych przeznaczona została z Funduszu Pracy decyzją Ministra Pracy i Polityki Społecznej kwota 217 161,3 tys. zł.

Z kwoty tej:

- 52,6 % środków, tj. 114 268,6 tys. zł, przekazano samorządom powiatów na podstawie zatwierdzonych przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego kryteriów podziału środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatów województwa dolnośląskiego preferujących powiaty o wysokiej stopie bezrobocia, dużej skali napływów i odpływu bezrobotnych, wysokich wskaźnikach efektywności zatrudnieniowej realizowanych programów aktywizacji bezrobotnych, a także powiaty mające dużą liczbę zarejestrowanej bezrobotnej młodzieży oraz bezrobotnych powyżej 50 roku życia.
- 47,4 % środków, tj. 102 892,7 tys. zł, będących w dyspozycji Samorządu Województwa przeznaczono na realizację priorytetu VI PO KL Poddziałanie 6.1.3 „Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych.” W ramach tego projektu poprzez powiatowe urzędy pracy wdrażane są instrumenty i usługi rynku pracy wymienione w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy związane głównie z realizacją następujących form wsparcia: szkoleń, staży, przygotowania zawodowego dorosłych, prac interwencyjnych, wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy, przyznania jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, w tym pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa związanego z podjęciem działalności gospodarczej. Zgodnie z szczegółowymi kryteriami wyboru projektów co najmniej 25% uczestników projektów będą stanowiły osoby w wieku 50-64 lata, a co najmniej 60 % z nich skorzysta z co najmniej jednego instrumentu aktywizacji bezrobotnych.

Niezależnie od powyższego wzorem lat ubiegłych powiatowe urzędy pracy województwa dolnośląskiego będą składały wnioski o pozyskanie dodatkowych środków Funduszu Pracy pochodzących z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej, zgodnie z zapisami dokumentu „Zasady ubiegania się o środki z rezerwy Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej” do których nabór został ogłoszony przez Ministra w 2013 roku.

- program zwiększający aktywność zawodową bezrobotnych w wieku 45/50 plus,
- program skierowany do osób do 30 roku życia,
- program aktywizacji zawodowej bezrobotnych zwolnionych z pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi,
- program związany z aktywizacją zawodową osób bezrobotnych na terenach, na których miały miejsce klęski żywiołowe,
- programy specjalne.

Podkreślić należy, że z uwagi na zmniejszony poziom środków Funduszu Pracy na aktywizację bezrobotnych na 2013 rok podstawowym wymogiem starania się o środki z rezerwy Ministra będzie projektowanie przemyślanych, kompleksowych działań pozwalających osiągnąć wysoka skuteczność zatrudnieniową o wskaźnikach efektywności zatrudnieniowej, nie niższych niż 50 %.

W roku bieżącym oceny projektów programów specjalnych dokonywał będzie Marszałek Województwa. Dokonując oceny Marszałek będzie mógł kierować się dodatkowymi kryteriami, które nie naruszają warunków wynikających z „Zasad”, a uwzględniają priorytety regionalne.

ROZDZIAŁ 4

PARTNERSTWO W REALIZACJI REGIONALNEGO PLANU DZIAŁAŃ ORAZ MONITOROWANIE REALIZOWANYCH ZADAŃ

Dolnośląski Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2013 rok opracowany został po przeprowadzeniu konsultacji z powiatowymi jednostkami samorządu terytorialnego oraz partnerami społecznymi. Zadania ujęte w Dolnośląskim Regionalnym Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2013 rok realizowane będą zgodnie z zasadą partnerstwa.

Ważna rola na dolnośląskim rynku pracy obok publicznych służb zatrudnienia przypada Ochotniczemu Hufcom Pracy, agencjom zatrudnienia, instytucjom szkoleniowym oraz organizacjom pozarządowym. Instytucjami wspierającymi publiczne służby zatrudnienia na dolnośląskim rynku pracy będą również Wojewódzka Rada Zatrudnienia, a także jednostki działające na rzecz aktywizacji zawodowej osób wchodzących na rynek pracy.

Istotnym elementem realizacji Regionalnego Planu Działań będzie jego promocja. Dolnośląski Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2013 rok po zatwierdzeniu przez Zarząd Województwa zamieszczony zostanie na stronie internetowej DWUP oraz rozpowszechniony wśród instytucjonalnych partnerów rynku pracy.

Monitorowanie wykonania zadań zawartych w Dolnośląskim Regionalnym Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2013 rok prowadzone będzie przez Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy w okresie rocznym.

Monitoring realizacji zadań ujętych w Dolnośląskim Regionalnym Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2013 r. prowadzony będzie w oparciu o zestaw wskaźników. Wskaźniki podstawowe odnosić się będą do sytuacji na dolnośląskim rynku pracy i stopnia realizacji celów Strategii UE 2020. Wskaźniki szczegółowe służyć będą ocenie poszczególnych kierunków działań dokonanej na podstawie sprawozdań wszystkich jednostek, których zadania ujęte zostały z załączniku 1 do niniejszego Planu.

Sprawozdanie roczne z realizacji Dolnośląskiego Regionalnego Planu Działań zawierać będzie w szczególności:

- nazwę i charakterystykę realizowanego zadania,
- ocenę zgodności realizacji zadania z KPD/Z 2012-2014 oraz Regionalnym Planem Działań,
- opis zrealizowanych działań,
- charakterystykę beneficjentów uczestniczących w programie,
- uzyskane efekty realizacji poszczególnych zadań, w ujęciu ilościowym i jakościowym,
- wnioski i rekomendacje wynikające z realizacji zadania.

Sprawozdanie roczne z realizacji Dolnośląskiego Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia za 2013 rok przedłożone zostanie Zarządowi Województwa Dolnośląskiego oraz Ministrowi Pracy i Polityki Społecznej w pierwszym półroczu 2014 roku. Zamieszczone zostanie również na stronie internetowej Dolnośląskiego Wojewódzkiego Urzędu Pracy.